

Çevremizde Dinin İzleri

Örf ve Adetlerimizde Dinin İzleri

Kavram

Bir toplumda öteden beri insanların çoğunun benimsediği, uyduğu yazılı olmayan kural ve alışkanlıklara **örf ve âdet** denir.

Bir milletin hayatında büyük değer taşıyan örf ve âdetler, kültürün en önemli manevi boyutunu oluşturur. Milletimiz İslam dinini benimsedikten sonra çeşitli dinsel unsurlar, örf ve âdetlerimize yansımaya başlamıştır. Öyle ki bazı örf ve âdetlerimiz, sadece dinin etkisiyle ortaya çıkmıştır. Örneğin erkek çocukların sünnet edilmesi, bebeğe ad koyarken sağ kulağına ezan, sol kulağına kamet okunması İslam'ın etkisiyle ortaya çıkan âdetlerdendir.

Dikkat

İslam dini örf ve âdetleri uygun görmüş; ancak kan davası, töre cinayetleri, başlık parası, falcılık, dilek tutmak ve bunlara benzer uygulamalardan sakınmamızı istemiştir.

- ✓ Kandil geceleri camilerde Kur'an, mevlit ve ilahiler okunur.
- ✓ Ramazan ayında iftar yemekleri verilir ve camiler mahyalarla süslenir.
- ✓ Gelin olan kızların, çeyizlerine seccade ve Kur'an koymaları da dinimizin etkisiyle ortaya çıkmış bir gelenektir.
- ✓ Her yıl muharrem ayının onuncu gününde aşure yapılıp komşulara, dost ve tanıdıklara ikram edilir.
- ✓ Bütün bunlar dinin örf ve âdetlerimizi etkilediğini, örf ve âdetlerimizde birçok dinî motifi bulunduğunu göstermektedir.

Toplumsal hayatımızda dinin etkilerini yoğun biçimde gördüğümüz uygulamalardan biri de bayramlardır. Dinî bayramlarda dostluk, kardeşlik ve dayanışma duyguları iyice pekişir. Yakınlar, komşular, dost ve tanıdıklar ziyaret edilir. Misafirlere ikramlarda bulunulur. Büyükler mutlaka ziyaret edilir. Küsler barıştırılır.

Çevremizde Dinin İzleri

Bayramlarda ölmüş yakınların mezarlarına gidip Kur'an okunur, dualar edilir. İslam dininde anne babaya saygı göstermeye, fakir ve muhtaçlara, komşulara yardım etmeye büyük bir önem verilir. Gerek Kur'an-ı Kerim'de gerekse Sevgili Peygamberimizin hadislerinde bu konuyla ilgili birçok öğüt, ilke ve uyarı yer alır.

Hadis

“Allah'ın rızası, anne babanın rızasındadır. Allah'ın öfkesi de anne babanın öfkesindedir.”

(Tirmizi)

Anne babaya saygılı olmak, fakirlere, komşulara, zorda kalanlara yardım etmek toplumumuzda uyulması, uygulanması zorunlu birer örf ve âdet hâline gelmiştir.

Onlara iyi
ve yumuşak
söz söyle

Dikkat

Dinî ilkelerle örf ve âdetler âdeta birbiriyle bütünleşmiştir. Dolayısıyla toplumumuzda bu gibi örf ve âdetlere uymayanlar hoş karşılanmamaktadır.

Dinimiz ve kültürümüzde, örf adet ve geleneklerimizde yaşlılara saygı, büyükleri ve akrabaları ziyaret, onların hal ve hatırlarını sormak, kandil gecelerinde ve bayramlarda büyükleri ziyaret edip onların ellerini öpmek ve onlarla bayramlaşmak kültürümüzde, örf ve adetlerimizde önemli bir yere sahiptir.

Hadis

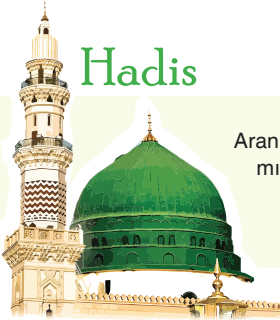
Herhangi bir genç yaşlılığından dolayı bir ihtiyara hürmet ederse, Yüce Allah da yaşlandığında ona hürmet edecek kimseler halk eder. Küçüklerine şefkat göstermeyen, büyüklerine değer vermeyen bizden değildir.

(Tirmizi)

- ✓ Bir kimsenin ölümünde de dinin belirgin izleri vardır. Bir kimsenin cenazenin yıkanması, kefenlenmesi, namazının kılınması, kabre gömülmesi yerleşik örf ve adetlere göre yapılır. Bu aynı zamanda Müslümanın, Müslüman üzerindeki hakkıdır.

Çevremizde Dinin İzleri

- ✓ Selamlaşmakta da örf ve adetlerimizde dinin izlerini görmekteyiz. Toplumsal ilişkilerde de selamlaşırken en yaygın selam verme şekli ve Peygamberimizin tavsiyesi olan “Selamünaleyküm” “Allah’ın selamı üzerinize olsun” şeklinde yapılır. Selam veren kimse bu ifadeyi kullanır ve selamı alacak olan kimse de “Aleyküm selam” “Allah’ın selamı sizin de üzerinize olsun” şeklinde karşılık verir.

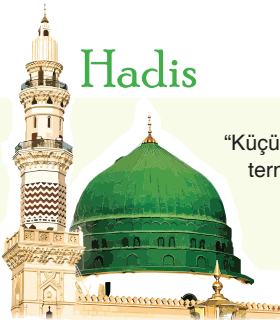

Hadis

Aranızda selamı yayın! Biriniz diğerine selam verdiğinde selamı alacak kimse de daha güzeliyle selamına karşılık versin.

(Buhari)

- ✓ Küçüklerimize karşı şefkat, merhamet ve sevgi ile yaklaşmak; büyüklerimize saygı ve hürmet göstermek de dinimizin örf ve adetlerimiz üzerindeki etkisine güzel bir fiğer örnektir.

Hadis

“Küçüklerimize merhamet etmeyen, büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir”

(Tirmizi)